

Det XX Nordiske Entomologmøde, København.

4.-6. august 1986

På de danske entomologers vegne havde Entomologisk Forening arrangeret det XX Nordiske Entomologmøde i dagene fra den 4. til den 6. august 1986 på August Krogh Instituttet i København, efterfulgt af ekskursion til Lolland, Falster og Møn fra den 7. til den 10. august 1986.

De praktiske forberedelser til mødet varetores af et udvalg bestående af: Kristian Arevald, Peter Esbjerg, Michael Fibiger, Ole E. Heie, Niels Haarløv og Thomas Pape.

I mødet deltog 92 personer, fra Danmark 41, Finland 11, Norge 10, Sverige 28, Frankrig 1 og Polen 1. Mødesproget var skandinavisk.

Udvalget takker følgende personer, der på forskellig vis hjalp med til mødeprogrammets heldige gennemførelse: Michael Hansen, Peter Nielsen, Mads Esbjerg, kantinepersonalet på August Krogh Instituttet og Zoologisk Museums ledelse. Sparekassen »Bikuben« og Nordisk Kulturfond takkes for økonomisk støtte.

I programmets udformning afveg det XX Nordiske Entomologmøde principielt fra alle tidligere nordiske møder, idet samtlige foredrag, med undtagelse af Ole E. Heies afsluttende indlæg, var bygget op over et fælles tema omhandlende:

Biotopændringer i Norden siden 1950 og disses indflydelse på insekterne - Naturforvaltning til bevarelse af et rigt insektliv.

Da insektlivets rigdom afhænger af antallet af arter, dannede O.E. Heies indlæg om artsbegrebet en naturlig afslutning på det generelle tema. Der var afsat tid til diskussion efter foredragene.

I dette nummer af Entomologiske Meddelelser bringes indlæg fra mødet af de bidragydere, som har ønsket at få deres bidrag publiceret på dette sted.

Mødets program var følgende:

Søndag 3/8

Kl. 17.00 åbning af mødekontoret og kl. 19.00 spisning og uformel sammenkomst for ankomne deltagere.

Mandag 4/8

Efter åbningsformaliteterne holdtes om formiddagen følgende foredrag: *Peder Agger*

(DK): Insektilivet i småbiotoper, hvor den moderne by- og landzone mødes (side 73-76); *Peter Esbjerg* (DK): Insektilivets betingelser på danske landbrugsarealer (side 77-84); og *B. Lauge Madsen* (DK): Genskabelse af danske vandløb som habitater for insekter (side 85-89).

Efter frokost holdtes følgende foredrag: *J.O. Solem* (N): Ændringer i insektilivet i ferskvandsbiotoper i Norge siden 1950; *E. Torp* (DK): Ændringer i den danske svirrefluefauna i relation til biotopændringer siden 1950 (side 91-95); *Göran Andersson* (S): Förändringar i den svenska markfaunan, främst Coleoptera, belyst genom material från en 50-årig markfauna-inventering (side 97-105); og *K. Mikkola* (SF): Ændringer i den finske sommerfuglefauna i relation til biotopændringer siden 1950 (side 107-113).

Tirsdag 5/8

Formiddagens møder omfattede: *Sigmund Hågvar* (N): Virkningen av kunstig surt regn og avkalkning på collemboler og midd (Acaria) i skogsjord (side 115-119); *T. Kvamme* (N): Truete og sårbare insekter i norske skogsmiljøer (da *T. Kvamme* på grund af uforventet deltagelse i en ekspedition ikke som planlagt kunne deltage i mødet, holdt *Sigmund Hågvar* (N) også dette foredrag); *B. Ehnström* (S): Svenska skogsinsekter efter förändringar från naturskog till kulturskog (side 121-124); samt *M. Nuorteva* (SF): Finsk skovdrifts indflydelse på insektilivet (side 125-128).

Efter at ændringer i insektilivet i naturområder og mere eller mindre kulturprægede biotoper således var blevet belyst, gik man over til at behandle insektilivet i bebyggelser ved indlæg fra: *K. Arevad* (DK): Nogle tendenser i ændringen af den danske indendørs insektfauna siden 1950 (side 129-136) og *R. Mehl* (N): Forandringer i insektfaunaen indendørs siden 1950 i Norge.

Eftermiddagen var helligt drøftelse af insektfredningsproblemer. Hertil havde *Sigmund Hågvar* (N) udarbejdet »Vern av insektfaunaen i Norden« (17 stencilerede si-

der) med en udredning af den indsats, der var gjort i Norge. Tilsvarende skriftlige udredninger fra Danmark, Finland og Sverige vil søges udarbejdet og sendt til de pågældende landes fredningsmyndigheder.

Insektfredningsproblemer blev endvidere belyst af *H. Krogerus* (SF): Insektfredning ud fra finske forudsætninger; *B. Ehnström* (S): Utbildning och rådgivning i entomologiska naturvårdsfrågor i Sverige (side 137-139); samt af *C.-C. Coulianos* (S): Insekters användning vid naturresursinventeringar (side 141-145).

Eftermiddagens drøftelser af nordiske insektfredningsproblemer afsluttedes med, at forsamlingen enstemigt tilsluttede sig en udtaelse til »Naturvernmyndighetene i de nordiske land«, som gengives nedenfor (side 71-72).

Om aftenen deltog hovedparten af mødedeltagerne i besigtigelsen af den nyligt åbne naturpark på det inddæmmede område af Vestamager. Flere benyttede lejligheden til dels direkte, dels indirekte ved lyslokning at indsamle insekter. Ekskursionen lededes af *E. Rald* (DK).

Onsdag 6/8

For dem, der ønskede at studere opdræt af bladskærerbier med henblik på bestøvning af kulturplanter, var der arrangeret tur til »Højbakkegård«, Tåstrup, som er en af Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles forsøgs-gårde. Biforsøgene demonstreredes af *Sv. Nørgaard Holm*.

Mødedeltagerne kunne ellers - alt efter interesseområde - fordele sig til følgende sektsionsmøder:

Lepidoptera med *K. Mikkola* (SF), Coleoptera med *Palle Jørum* (DK), Diptera med *E. Torp* (DK) og Aphidoidea med *O.E. Heie* (DK) som mødeledere (flere af indlæggene er trykt på siderne 157-180).

Flere benyttede formiddagen til at aflægge besøg i Zoologisk Museums insektsamlinger.

Efter frokost holdt *O.E. Heie* (DK) foredrag om: Begreberne art, underart, biotype og varietet (side 147-156), hvorefter *M. Fibi-*

ger (DK) gav en introduksjon til fællesekskursionen 7.-10. august.

Mødet afsluttedes med, at *J.O. Solem* (N) på de norske entomologers vegne indbød til afholdelse af Det XXI Nordiske Entomologmøde i Trondheim.

Om aftenen var der festmiddag i restaurant »Kildeøen« i Jægersborg Dyrehave ved Kirsten Piils Kilde og det traditionsrike, folkelige forlystelsessted »Dyrehavsbakken«.

Under mødet var der udstillinger i forhal-

len til auditoriet på August Krogh Institutet, bl.a. fra forlaget Apollo (ved *Peder Skou*).

Fra torsdag 7/8 til søndag 10/8

37 af mødedeltagerne deltog i fællesekskursionen til Lolland, Falster og Møn med indkvartering på feriekolonien »Kobbeløs« i den sydøstlige del af Falster.

Resolution

(vedtaget tirsdag 5/8 1986, se ovenfor)

På det XX Nordiske Entomologmøte i København, 3.-6. august 1986, ble følgende uttalelse enstemmig vedtatt:

Naturvernarbeidet har to hovedmålsetninger:

- a) å bevare naturens mangfold
- b) å bevare naturens funksjon

I begge benseender står insektene sentralt. Over 70% av alle dyrearter er insekter. Bevaring av naturens mangfold fører til ettersiden forutsetter derfor, at insektene trekkes inn i vernearbeidet. Insektene har også en rekke viktige funksjoner i naturen. De utgjør næring for mange andre dyr (bl.a. fugle og fisker), sørger for bestøvning i naturen og i landbruket, bidrar til å bryte ned dødt materiale m.v. Mennesket utnytter bestemte arter bl.a. til biologisk kontroll av skadedyr. Bevaring av artsrikdommen betyr også, at vi bevarer fremtidige utnyttelsesmuligheter, f.eks. som indikatororganismer på miljøendringer eller til fremstilling av medisiner.

Vi henviser til den oppmerksomhet, vern av virvelløse dyr har fått av den internasjonale naturvernorganisasjonen IUCN og av Europaratet (se nedenfor). Det vises også til nedennevnte nordiske utredninger. På denne bakgrunn oppfordrer vi naturvernmyndighetene i de nordiske land til å vise konkret initiativ på dette feltet.

Utgangspunktet for vern av insekter og andre virvelløse dyr bør være følgende:

- a) Vernearbeidet for virvelløse dyr, herunder insekter, skal ha samme prioritet som vernearbeidet for virveldyr.
- b) Truete og sårbare arter eller dyresamfunn kan bare overleve, dersom deres spesielle livsmiljø (biotop) blir bevart. Dette vernearbeidet består derfor i stor grad i å velge ut og bevare spesielle områder. Om nødvendig bør skjøtselsplaner utarbeides. Den virvelløse fauna alene skal være begrunnelse nok til å opprette slike verneområder.

c) I skogbruk, jordbruk og annen virksomhet bør det tas hensyn, som sikrer bevaring av artsrikdom og biotoptyper. I denne sammenheng anbefales eventuell gjenskapelse av tapte biotoper samt bevaring av generelle biotoptyper.

Det må gis økte ressurser i de enkelte nordiske land for å registrere verneverdige lokaliteter for insekter og andre virvelløse dyr. På samme måte, som man i flere land har laget landsplaner for myrer, ulike skogstyper osv., bør det utarbeides nordiske landsplaner for vern av den virvelløse fauna.

Henvisninger

- Ehnström, B. *et al.*, 1986: Faunavård i Skogsbruket 2. Den lägre faunan. - Skogsstyrelsen.
- Europaratet, 1986: Draft Charter on Invertebrates. - Strassbourg, 19 February 1986. CDSN (86) 1.
- Kvamme, T. & Hågvar, S., 1985: Truete og sårbare insekter i norske skogsmiljøer. - Miljøvern-departementet, Rapport T-592.
- Rassi, P. *et al.*, 1986: Betänkande avgivet av Kommissionen för Skydd av Hotade Djur och Växter. I. Almän del. II. Hotade djur i Finland. – Kommittébetänkande 1985: 43. Miljöministeriet.
- Wells, S.M. *et al.*, 1983: The IUCN Invertebrate Red Data Book. - IUCN Conservation Monitoring Centre. 632 pp.

For Entomologisk Forening, Danmark
Karsten Schnack
For Sveriges Entomologiska Förening: Björn
Cederborg
For Norsk Entomologisk Forening: John O.
Solem
For Entomologisk Förening i Helsingfors,
Finland: Erkki Laasonen

Henvendelse i forbindelse med ovenstående
kan ske til:

Dr.phil. Sigmund Hågvar
Norsk Institut for Skogsforskning
Box, 61
N-1432 Ås - NLH
Norge